

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 27

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı
Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
Teklifi (2/44) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	13
• 2/44 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	14
- Gerekçesi.....	14
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	15
• Dışişleri Komisyonu Raporu.....	16
- Dışişleri Komisyonunun Benimsediği 27'nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	19
- Teklif Metni.....	23
- Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	23
• Anlaşma Metni.....	24

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-160649

16 Haziran 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/4995	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması
2	2/5020	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Esgüdümlü Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma
3	2/4909	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naheçvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol
4	2/5037	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükûmetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması
5	2/4690	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma
6	2/4335	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokol
7	2/4243	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkmenistan Hükûmeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptı
8	2/4856	Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Baltıklık Sübvansiyonları Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
9	2/5053	Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi
10	2/4511	Spitsbergen İle İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşma
11	2/3540	Hükümetlerarası Kuru Limanlar Antlaşması
12	2/5040	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Arasında Türkiye'deki UGSGM Temsilciliğinin Statüsü Hakkında Antlaşma ve Notalar
13	2/4762	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KADB) Arasında İşbirliği Çerçeve Antlaşması
14	2/2818	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptı
15	2/4649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Antlaşması
16	2/4246	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol
17	2/4648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
18	2/3909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
19	2/4647	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
20	2/4693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması
21	2/4692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
22	2/4691	Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
23	2/4689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol
24	2/4704	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Notalar
25	2/2498	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
26	2/4705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
27	2/5028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
28	2/4097	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Notalar
29	2/4651	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
30	2/4910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
31	2/4096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
32	2/2225	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
33	2/3720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
34	2/3719	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
35	2/3718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/3954	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Elvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
37	2/3953	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması
38	2/2033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
39	2/4486	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
40	2/4928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
41	2/4913	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
42	2/4512	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
43	2/4718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
44	2/3981	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İşbirliği Anlaşması
45	2/1458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/2030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
47	2/4293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
48	2/4707	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
49	2/4740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
50	2/4763	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezayir'de Uluslararası Bir Türk Okulu Açılmasına İlişkin Anlaşma
51	2/2034	İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü
52	2/1943	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması
53	2/2277	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolü
54	2/4737	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İşbirliği Mutabakatı Zaptı
55	2/4739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
56	2/4159	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşmada Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokol
57	2/4160	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolünde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokol
58	2/4764	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Mutabakat Zaptı
59	2/3742	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Psikotrop ve Uyuşturucu Maddelerin Uluslararası Kaçakçılığına Karşı Mücadelede İşbirliği Anlaşması ve Notalar
60	2/4966	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşası Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması
61	2/4738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma
62	2/4244	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelirinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
63	2/4245	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye-Arnavutluk Memorial Hastanesinin Geçiş Süresi Boyunca Ortak İşletilmesine İlişkin Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
64	2/4857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti-Milli Birlik Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı
65	2/3057	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma ve Notalar
66	2/1538	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü
67	2/1584	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
68	2/2705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Notalar
69	2/3542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
70	2/3980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma
71	2/4912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma
72	2/3241	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/4995, 5020,4909, 5037, 4690, 4335, 4243, 4856, 5053, 4511, 3540, 5040, 4762, 2818, 4649, 4246, 4648, 3909, 4647, 4693, 4692, 4691, 4689, 4704, 2498, 4705, 5028, 4097, 4651, 4910, 4096, 2225, 3720, 3719, 3718, 3954, 3953, 2033, 4486, 4928, 4913, 4512, 4718, 3981, 1458, 2030, 4293, 4707, 4740, 4763, 2034, 1943, 2277, 4737, 4739, 4159, 4160, 4764, 3742, 4966, 4738, 4244, 4245, 4857, 3057, 1538, 1584, 2705, 3542, 3980, 4912 ve 3241 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/44)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 834488 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Ülkemizin akdettiği bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması” 19 Kasım 2018 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

Türkiye ile Lesotho arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-25717

25 Haziran 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Kasım 2018 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/06/2023

Esas No: 2/44

Karar No: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/44 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 22/06/2023 tarihinde yaptığı 2’nci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 16/06/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması, 19/06/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/44 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 22/06/2023 tarihli 2’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Lesotho arasındaki hava seferleriyle ilgili usul ve esasların düzenlenmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/3718 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oybirliğiyle kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/44 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 401 Sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oybirliğiyle kabul edilmiştir.

4.Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak ve Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Semra Çağlar Gökalp</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Ankara	Bitlis	Elazığ
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

Üye
Tuğba Işık Ercan
İstanbul

Üye
Namık Tan
İstanbul
Üye
Süreyya Öneş Derici
Muğla

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

23/01/2023

Esas No: 2/3718

Karar No: 240

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3718 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 18/01/2023 tarihinde yaptığı 41’inci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 28/06/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması, 30/06/2021 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3718 esas numaralı Kanun Teklifi, 01/07/2021 tarihinde, esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 18/01/2023 tarihli 41’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklif’in İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Lesotho arasındaki hava seferleriyle ilgili usul ve esasların düzenlenmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim tarafından;

Afrika Kıtasıyla ortak vizyona ve tarihi ilişkilere dayanan yakın iş birliğimizin bulunduğu, bu iş birliğinin Afrika ile ortaklık politikası çerçevesinde daha da ileri taşınmasının düşünüldüğü,

Lesotho ile olumlu seyri sürülen ikili ilişkilerin her alanda ilerletilmesine ve iş birliğinin ahdi zemininin güçlendirilmesine önem atfedildiği,

Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansımızın yürüttüğü kalkınma projeleriyle ülkenin kalkınmasına katkı sağlandığı,

Lesotho’dan bugüne kadar 8 öğrencinin Türkiye burslarından yararlanarak ülkemizdeki üniversitelerden mezun olduğu, hâlihazırda 3 Lesotholu öğrencinin öğrenimine devam ettiği,

Lesotho ile karşılıklı olarak Ankara ve Maseru’da büyükelçilik açma konusundaki çalışmaların sürdürüldüğü,

Lesotho ile ikili ilişkilerimizin özellikle coğrafi mesafe sebebiyle arzu edilen seviyede olmadığı ancak son derece mütevazı seviyede seyreden ikili ticaret hacmimizin geliştirilmesi için potansiyelin mevcut olduğu,

Türkiye’nin, bugün dünyada en büyük sivil havacılık endüstrisine sahip 11’inci ülke konumunda olduğu,

Türk Hava Yollarının 129 ülkede 342 noktaya uçuş gerçekleştirdiği ancak taşıyıcılarımızın hâlihazırda Lesotho’ya bir uçuşun bulunmadığı,

Lesotho ile 2018’de imzaladığımız söz konusu Hava Ulaştırma Anlaşmasının gelecekte Lesotho’ya uçuş gerçekleştirilmesinin planlanması hâlinde bu uçuşların yasal altyapısını teşkil ettiği,

(1) Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3093

Anlaşmanın, kurucu üyesi olduğumuz ICAO Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı standartlarını esas aldığı,

Anlaşma’da Lesotho ile sivil havacılık alanındaki ilişkilerin ahdî temele dayandırılmasının yanı sıra, ülkemizin bu alandaki haklarının korunması açısından da olumlu düzenlemelerin yer aldığı,

Anlaşma’nın hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi ve diğer vergi harçlardan muafiyet olanağı sağladığı, mali hükümler bağlamında taşıyıcılarımızın artan gelirlerini ülkemize transfer olanağı sunduğu,

İki ülke sivil havacılık makamlarının onayına bağlı olarak hava yolu taşıyıcılarına 5’inci trafik haklı uçuş gerçekleştirme imkânının tanındığı, bu kapsamda örneklendirmek gerekirse, İstanbul’dan Maseru’ya hareket eden bir uçağın Maseru’dan yolcu alıp daha sonra Johannesburg’a geçebileceği,

İki ülke taşıyıcılarının birbirlerinin uçuşları için bilet satabileceği,

Ülkemiz taşıyıcılarının yaygın bir ağda uçuş gerçekleştirdiği dikkate alındığında taşıyıcılarımız açısından avantajlı bir durumun söz konusu olacağı,

Lesotho’nun iç onay sürecini 7 Nisan 2021’de tamamladığı Hava Ulaştırma Anlaşmasının ülkemiz ile Lesotho arasında bağların ilerletilmesine vesile olacağı ve Güney Afrika Bölgesindeki varlığımızı geliştirme yönündeki bütüncül stratejimize katkı sunacağı ayrıca Afrika kıtasıyla gelişmekte olan ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki iş birliğimize de katkı sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif’in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif’in 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklif’in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
Ankara	Ankara	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)		

Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	Üye <i>Ahmet Kamil Erozan</i> Bursa	Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Derya Bakbak</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul
Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul	Üye <i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul	Üye <i>Hasan Turan</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	Üye <i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i> Muş

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
LESOTHO KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Kasım 2018 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

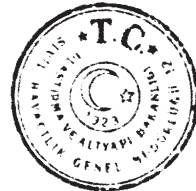
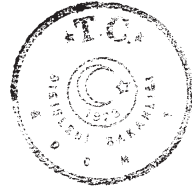
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE LESOTHO KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

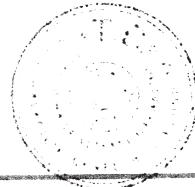
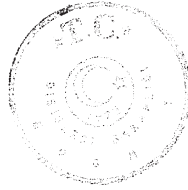
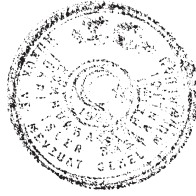
MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
LESOTHO KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

İÇERİK

MADDE	BASLIK
1	TANIMLAR
2	HAKLARIN TANINMASI
3	TAYİN VE YETKİLENDİRME
4	İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI
5	KAPASİTE
6	ÜCRET TARİFELERİ
7	VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER
8	TRANSİT GEÇİŞ
9	KULLANICI ÜCRETLERİ
10	YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM
11	DÖVİZ DÖNÜŞÜMÜ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ
12	SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI
13	HAVACILIK EMNİYETİ
14	HAVACILIK GÜVENLİĞİ
15	SEYAHAT BELGELERİNİN GÜVENLİĞİ
16	BİLGİSAYARLI REZERVASYON SİSTEMLERİ (CRS)
17	SİGARA YASAĞI
18	ÇEVRENİN KORUNMASI
19	CHARTER/TARİFESİZ UÇUŞLARA UYGULANABİLİRLİK
20	KİRALAMA
21	UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI
22	İSTATİSTİKLER
23	YASALARIN VE YÖNETMELİKLERİN UYGULANMASI
24	İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER
25	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
26	TESCİL
27	ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR
28	BAŞLIKLAR
29	GEÇERLİLİK VE SONA ERME
30	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
EK I	HAT ÇİZELGESİ
EK II	KOD PAYLAŞIMI

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirilecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

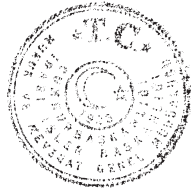
Uluslararası hava hizmetlerine ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyümeyi, ticareti, turizmi, yatırımı ve tüketicilerin refahını arttırdığının bilicinde olarak,

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan, kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, hava hizmetlerini olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenliğini sarsan eylemler ve tehlikeler konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava hizmetlerinde en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamayı isteyerek;

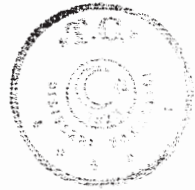
Kendi ülkeleri arasında ve dışında hava hizmetleri tesis etmek ve yürütmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı arzu ederek,

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

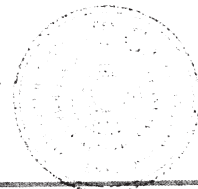

MADDE 1
TANIMLAR

1. İşbu Anlaşmanın amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde:
 - a. "Havacılık otoriteleri" terimi; Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM), Lesotho Krallığı için Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığını veya bahse konu her iki ülke için hâlihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir;
 - b. "Anlaşma" terimi işbu Anlaşmayı, Eklerini ve bunlarda yapılacak herhangi bir değişikliği ifade etmektedir;
 - c. "Mutabık kalınan hizmetler" terimi işbu Anlaşma hükümlerine göre, belirlenmiş hatlarda sunulabilecek uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir;
 - d. "Ek" terimi, işbu Anlaşmanın Ekini veya işbu Anlaşmanın 24. Maddesi (İstisnalar ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir;
 - e. "hava hizmetleri", "uluslararası hava hizmetleri", "havayolu şirketleri" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri, Sözleşmenin 96. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;
 - f. "Kapasite" terimi;
 - hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü,
 - belirlenmiş bir hava hizmeti için, bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belli bir dönemde işletilen frekans sayısının çarpımını ifade etmektedir;
 - g. "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade etmekte ve her iki Akit Tarafça yürürlüğe konması veya kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. Maddesi altında kabul edilen tüm Ekleri ve 90. ve 94. Maddeler uyarınca Sözleşmenin Eklerinde yapılan tüm değişiklikleri içermektedir,
 - h. "Tayin edilen havayolu şirketi (şirketleri)" terimi, işbu Anlaşmanın 3. Maddesi (Tayin ve Yetkilendirme) uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş havayolu şirketini (şirketlerini) ifade etmektedir,

- i. "Yer hizmetleri" terimi, yolcu, kargo ve bagaj hizmetleri ve ikram servisleri ve/veya hizmetleri de dahil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli hizmetlerin teminini ifade etmektedir;
- j. "ICAO" terimi, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü ifade etmektedir;
- k. "Uluslararası hava taşımacılığı" terimi, birden fazla Devletin ülkesi üzerindeki hava sahasının kullanıldığı hava taşımacılığını ifade etmektedir;
- l. "Pazarlamacı havayolu şirketi" terimi, kod paylaşımı vasıtasıyla başka bir havayolu şirketi tarafından işletilen bir hava aracı ile hava taşımacılığı ulaşım hizmeti sunan havayolu şirketini ifade etmektedir;
- m. "Hat Çizelgesi" terimi, işbu Anlaşmaya eklenen, hava taşımacılığı hizmetinin yapılacağı hatların çizelgesini ve işbu Anlaşmanın 24. Maddesindeki (İstisnalar ve Değişiklikler) hükümlere uygun olarak bu çizelge üzerinde yapılacak her türlü değişikliği ifade etmektedir;
- n. "Belirlenen hatlar" terimi, işbu Anlaşmanın Ekinde onaylanmış veya onaylanacak hatları ifade etmektedir;
- o. "Yedek parçalar" terimi, motorlar da dâhil olmak üzere, yenileme veya onarım amacı ile hava aracına monte edilecek aksamı ifade etmektedir;
- p. "Ücret Tarifesi" terimi, bağlantılı tüm ulaşım vasıtaları da dahil olmak üzere, hava taşımacılığında, yolcuların, bagajların ve/veya posta dışındaki kargoların taşınması için havayolu şirketleri ve acenteleri tarafından tahsil edilecek her türlü bilet ücreti ile harçları ve sair giderleri ve bu bilet ücretleri ile harçların ve sair giderlerin tabi olduğu şartları ifade etmektedir;
- q. "Ülke" terimi, Sözleşmenin 2. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;
- r. "Trafik" terimi; yolcular, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir;
- s. "Olağan teçhizat" terimi çıkartılabilir nitelikteki yedek parçalar ve malzemeler dışında, ilk yardım ve yaşamsal teçhizat da dâhil olmak üzere, uçuş sırasında kullanılan tüm malzemeleri ifade etmektedir;
- t. "Kullanıcı ücretleri" terimi, bir Akit Tarafça diğerine sağlanan havalimanlarının, seyrüsefer tesislerinin ve ilgili diğer hizmetlerin kullanımı için tahsil edilen harçları ve ücretleri ifade etmektedir.

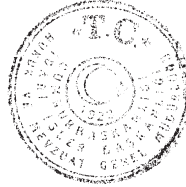

MADDE 2
HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketlerinin işbu Anlaşma'nın Ek I' inde belirlenen hatlar üzerinde tarifeli uluslararası hava hizmetlerini yürütebilmesi için diğer Akit Tarafa aşağıda belirtilen hakları tanımaktadır:
 - a. diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçuş hakkı,
 - b. söz konusu ülkede trafik dışındaki amaçlar için duraklama hakkı,
 - c. Uluslararası trafiği birlikte veya birbirinden ayrı olarak indirmek ve almak amacıyla işbu Anlaşmanın Ek I' inde belirtilen hat için ilgili ülkede belirlenen noktalarda duraklama hakkı,
 - d. İşbu Anlaşmada belirtilen sair haklar.
2. İşbu Maddenin (1.) fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayolu şirketlerine, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere trafik alma ayrıcalığını verdiği şeklinde anlaşılamaz.

MADDE 3
TAYİN VE YETKİLENDİRME

1. Her bir Akit Taraf, belirlenen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri yürütmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolu şirketi tayin etme hakkına sahip olacaktır. Bu tayin, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirim yoluyla gerçekleştirilecektir.
2. Söz konusu tayin bildiriminin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleri işbu Maddenin (3.) ve (4.) fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin tayin edilen havayolu şirketine (şirketlerine) taniyacaktır.
3. Bir Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin (şirketlerinin), sözü geçen havacılık otoritelerince, Sözleşmenin hükümleri doğrultusunda, uluslararası hava hizmetlerinin yürütülmesinde normal ve makul bir şekilde uygulanan yasa ve yönetmeliklerin şartlarını yerine getirebilecek yeterlilikte olduğunu (olduklarını) kanıtlamasını talep edebilecektir.

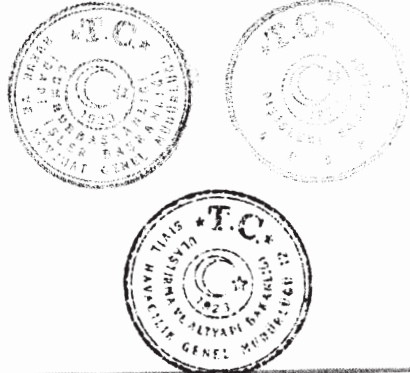

4. Her bir Akit Taraf, aşağıda belirtilen koşulların sağlandığından emin olamaması halinde, işbu Maddenin (2.) fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddedebilecek veya tayin edilen havayolu şirketinin işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde (Hakların Tanınması) belirlenen hakları kullanabilmesi için birtakım şartlar uygulanmasını gerekli görebilecektir:
 - a. tayin edilmiş olan havayolu şirketinin bu havayolu şirketini tayin etmiş olan Akit Tarafın ülkesinde kurulmuş olması ve şirket merkezinin de bu ülkede bulunması ve bu havayolu şirketini tayin etmiş olan Akit Tarafın bu havayolu şirketi üzerinde etkin bir düzenleyici denetime sahip olması ve bu denetimi sürdürmesi ve/veya
 - b. söz konusu havayolu şirketini tayin eden Hükümetin, işbu Anlaşmanın 13. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 14. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara sahip olması ve bu standartları uyguluyor olması.
5. Herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen bir hava taşıyıcısının mülkiyetinin tamamının veya büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün her iki Akit Tarafın da ikili hava ulaştırma anlaşması akdetmemiş olduğu bir Devlete (üçüncü bir ülkeye) ve/veya bu tür bir Devletin vatandaşlarına ait olması ve bu Devlete ilişkin gerekli trafik haklarının karşılıklı olarak sunulmaması durumunda, diğer Akit Taraf bu hava taşıyıcısının yetkisini veya iznini iptal edebilecek, askıya alabilecek veya sınırlandırabilecektir.
6. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş bir havayolu şirketi, işbu Anlaşmanın 5. Maddesindeki (Kapasite) ve 6. Maddesindeki (Ücret Tarifeleri) hükümler uyarınca, söz konusu hizmetle ilgili olarak üzerinde mutabakata varılan bir kapasitenin ve saptanmış bir ücret tarifesinin yürürlükte olması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilecektir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI

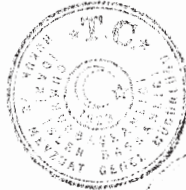
1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketine (şirketlerine) verilmiş bulunan işletme yetkisini iptal etme veya bu havayolu şirketi (şirketleri) tarafından işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde (Hakların Tanınması) belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olacaktır:
 - a. tayin edilmiş olan havayolu şirketinin bu havayolu şirketini tayin etmiş olan Akit Tarafın ülkesinde kurulmuş olduğuna ve şirket merkezinin de bu ülkede bulunduğuna ve bu havayolu şirketini tayin etmiş olan Akit Tarafın bu havayolu şirketi üzerinde etkin bir düzenleyici denetime sahip olduğuna ve bu denetimi sürdürdüğüne kanaat getirememesi veya,

- b. tayin edilen havayolu şirketinin kendisine bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması veya,
 - c. tayin edilen havayolu şirketinin işbu Anlaşma'da belirtilen koşullara göre işletilmemesi halinde.
2. Herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen bir hava taşıyıcısının mülkiyetinin tamamının veya büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün her iki Akit Tarafın da ikili hava ulaştırma anlaşması akdetmemiş olduğu bir Devlete (üçüncü bir ülkeye) ve/veya bu tür bir Devletin vatandaşlarına ait olması ve bu Devlete ilişkin gerekli trafik haklarının karşılıklı olarak sunulmaması durumunda, diğer Akit Taraf bu hava taşıyıcısının yetkisini veya iznini iptal edebilecek, askıya alabilecek veya sınırlandırabilecektir.
 3. İptalin, askıya alma işleminin veya bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen hükümlerin derhal uygulanması kanun ve yönetmeliklerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak diğer Akit Taraf Devletin havacılık otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir. Bu durumda istişarelerin, herhangi bir Akit Tarafın istişare talebinde bulunduğu tarihten itibaren altmış (60) günlük bir süre içerisinde başlaması gerekmektedir.

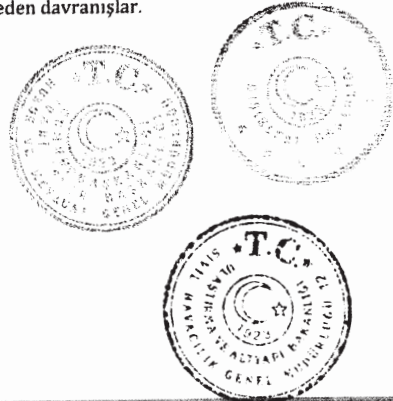
MADDE 5 KAPASİTE

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketlerine, hava hizmetlerini iki Akit Tarafın ülkeleri arasında yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkân sağlanacaktır.
2. Belirlenen hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi (şirketleri) tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenmesini önlemek amacı ile, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin çıkarları dikkate alınacaktır.
3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olacak ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.
4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri tarafından sağlanacak toplam kapasite ve hizmet frekansları, söz konusu hizmetlerin sunulmasına başlanmadan önce Akit Tarafların havacılık otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.

MADDE 6 ÜCRET TARİFELERİ

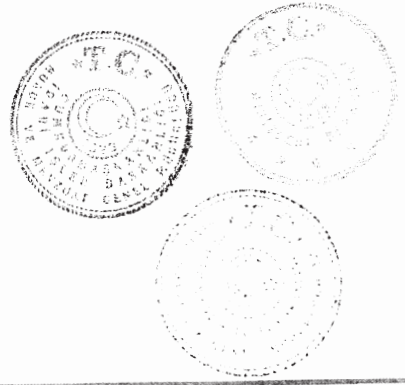
1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayolu şirketlerinin tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlı olacaktır:
 - a. makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;
 - b. pazardaki hakim konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve
 - c. Havayolu şirketlerini doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.
2. İşbu Maddenin (1) fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden onay alması gerekmemektedir.
3. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolu şirketlerinin ücret tarifelerini tek başlarına veya diğer havayolu şirketleri ile birlikte belirlerken, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde pazar gücünü suiistimal etmesine izin vermeyecektir.
4. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu şirketleri tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabıktır:
 - a. Belirlenen hatlarda talep edilen ücretlerin ve harçların ilgili hizmetlerin maliyetlerini karşılayamayacak düzeyde olması,
 - b. söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi,
 - c. söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi (şirketleri) üzerinde önemli ekonomik etkileri olması veya bu şirketi (şirketleri) önemli ölçüde zarara uğratması ve,
 - d. hattaki hakim konumun suiistimaline işaret eden davranışlar.

5. Havacılık Otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından önerilen veya uygulamada olan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, Havacılık Otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Havacılık Otoriteleri hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolu şirketinin ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmayacaktır.
6. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.
7. Akit Taraflardan hiçbirisi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerine, kapasite, frekans veya trafiğe ilişkin olarak, işbu Anlaşmanın amaçlarına ters düşecek nitelikte rüçhan hakkı zorunluluğu, uçuş kotası, itiraz hakkından feragat tazminatı veya sair şartlar uygulayamaz.

MADDE 7 **VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER**

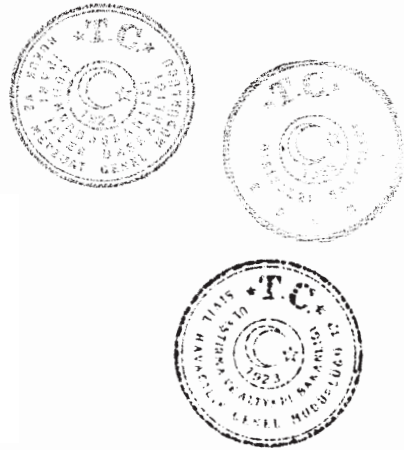
1. Beraberindeki olağan teçhizatı, yedek parçaları (motorlar da dâhil olmak üzere), yakıt ve yağ stokları (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere) ve ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol, sigara ve diğer ürünler) de dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin uluslararası hava hizmetlerinde işletilen hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizat ve stoklar yeniden ihraç edilene veya bu devletin ülkesi üzerinden yapılacak yolculuğun bir kısmında hava aracının içerisinde kullanılabilecek kadar hava aracında kalmak kaydıyla, her türlü gümrük harcından, muayene ücretinden ve diğer harç veya vergilerden muaf olacaktır.
2. Gerçekleştirilen hizmete ilişkin taşıma maliyetleri dışında, aşağıda sayılan maddeler de ilgili benzer harç ve vergilerden muaf tutulacaktır:
 - a. Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın otoritelerinin belirlediği sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla, herhangi bir Akit Tarafın uluslararası hizmetlerde bulunan hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri,
 - b. herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi (şirketleri) tarafından uluslararası hizmetlerde kullanılan hava aracının bakım ve onarımı için diğer Akit Tarafın ülkesine giren yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere) ve olağan havacılık teçhizatı,

- c. hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere),
 - d. herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin amblemini taşıyan basılı bilet stokları, havayolu konşimentoları ve sair basılı materyaller ile tayin edilen havayolu şirketi tarafından yeniden ihraç edilene kadar, uluslararası hizmetlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan mutata tanıtım materyalleri,
3. Yukarıda (2) fıkrada belirtilen malzemeler gümrük otoritelerinin denetimine veya kontrolüne tabi olacaktır.
 4. Herhangi bir Akit Tarafın hava aracında bulundurulmuş olağan havacılık teçhizatı, yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere), ikmal malzemeleri, yakıt ve yağ stokları (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere) ile sair teçhizat ve malzemeler diğer Akit Tarafın ülkesine sadece o ülkenin gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilir. Bu durumda, bu teçhizat ve malzemeler söz konusu Akit Tarafın gümrük mevzuatının göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu otoritelerin gözetiminde tutulacaktır.
 5. Depolama ve gümrüklemeyle ilişkin hizmetler için tarh edilen harçlar Akit Taraf Devletlerin ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak tahsil edilecektir.

MADDE 8 TRANSİT GEÇİŞ

Akit Tarafların yasa ve yönetmeliklerine tabi olmak kaydıyla, bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete, hava korsanlığına, narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığına karşı alınan güvenlik önlemleri haricinde sadece basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulacaklardır. Bu tür bagajlar, kargo ve posta, gümrük vergilerinden, özel tüketim vergilerinden ve varışta sunulan hizmetlerin maliyetlerinden kaynaklananlar dışında, benzer vergiler ile harç ve rüsumdan muaf tutulacaktır.

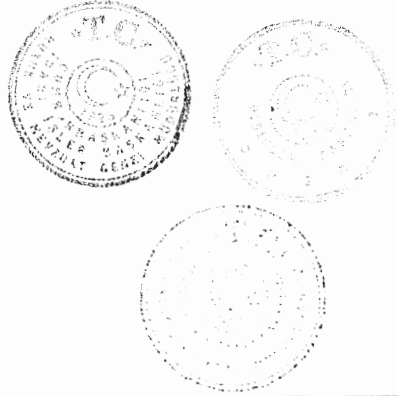

MADDE 9
KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Bir Akit Tarafın kendi ülkesinde bulunan havalimanları, havacılık güvenliği tesisleri ve diğer ilgili tesisler ve hizmetler, diğer Akit Tarafın havayolu şirketlerinin kullanımına, kullanım anlaşmalarının yapıldığı tarih itibarıyla benzer uluslararası hava hizmetleri ile iştigal eden herhangi bir havayolu şirketine sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı koşullarla sunulmayacaktır.
2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin veya şirketlerinin, her iki Akit Tarafın ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütmesine ve kendi tercihi doğrultusunda, yerel kanun ve yönetmelikler uyarınca gerekli görülmesi halinde, tamamen ya da kısmen, diğer Akit Tarafın yetkili makamları tarafından yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini almasına izin verilecektir.
3. Bir Akit Tarafın ülkesinde, diğer Akit Tarafın havayolu şirketine, havalimanlarının, havacılık güvenliği tesislerinin ve diğer ilgili tesislerin ve hizmetlerin kullanımı için tarh edilen ücretler ve harçlar hakkaniyetli ve adil bir şekilde belirlenecek ve tahsil edilecektir. Bu ücretler ve harçlar diğer Akit Tarafın havayolu şirketine, bu ücretlerin ve harçların tarh edildiği tarih itibarıyla, benzer uluslararası hava hizmetleri ile iştigal eden herhangi bir havayolu şirketine sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı koşullarda tarh edilmeyecektir.
4. Akit Taraflar, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolu şirketleri arasında veya pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayolu şirketlerini temsil eden kuruluşlar arasında görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekleyecekler ve teşvik edeceklerdir. Kullanıcılar, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilecektir.

MADDE 10
YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM

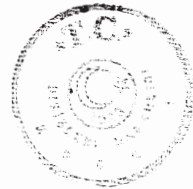
1. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi veya şirketleri, mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan idari, ticari, satış, operasyonel, teknik ve diğer uzman personelini, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, ikamet ve istihdamları ilgili yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve burada bulundurma hakkına sahip olacaktır.

2. Bu personel ihtiyaçları, Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolu şirketlerinin tercihleri doğrultusunda bu şirketlerin kendi personeli vasıtasıyla veya diğer Akit Tarafın ülkesinde diğer havayolu şirketlerine bu tür hizmetler sunulması konusunda yetkilendirilmiş herhangi bir kuruluş, şirket veya havayolu şirketi tarafından sunulan hizmetlerden ve personelden faydalanmak suretiyle karşılanabilecektir.
3. Bu temsilciler ve personel diğer Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve yönetmeliklerine tabi olacaklardır. Her bir Akit Taraf bu yasalar ve yönetmelikler doğrultusunda ve mütekabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, gerekli çalışma izinlerini, ziyaretçi vizelerini veya benzeri dokümanları gereksiz gecikmelere mahal vermeksizin, işbu Madde'nin (1.) fıkrasında belirtilen temsilcilere ve personele temin edecektir.

MADDE 11 **DÖVİZ DÖNÜŞÜMÜ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ**

1. Tayin edilen tüm havayolu şirketleri, kendi taşımacılık belgelerini, diğer Akit Tarafın ülkesinde satış ofisleri veya tamamen kendi takdirlerinde olmak kaydıyla, acenteleri aracılığıyla satma ve tanzim etme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu havayolu şirketleri, sundukları taşımacılık hizmetlerini çevrilebilir para birimleri üzerinden ve/veya ilgili ülkenin yerel para birimi üzerinden satma hakkına sahip olacaklar ve bu taşımacılık hizmetleri herkes tarafından yukarıda belirtilen para birimleri üzerinden serbestçe satın alınabilecektir.
2. Tayin edilen havayolu şirketleri trafiğin taşınması ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, resmi döviz kuru üzerinden çevirerek ülkelerine havale etme hakkına sahip olacaklardır. Akit Taraflar arasında ödemelerle ilgili olarak uygun hükümlere sahip bir anlaşma akdedilmemiş ise, yukarıda belirtilen havale, çevrilebilir para birimleri üzerinden ve yürürlükteki ulusal yasalara ve kambiyo düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleştirilecektir.
3. Bu gelirlerin çevrilmesine ve havalesine o anda geçerli olan döviz kuru üzerinden, herhangi bir sınırlama getirilmeden izin verilecektir ve bu işlemler bankalar tarafından bu tür çevrilme ve havale işlemlerine uygulanan ücretler dışında başka bir ücrete veya harca tabi olmayacaktır.
4. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, tamamen kendi takdirlerinde olmak kaydıyla, yakıt alımı da dâhil olmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesinde üstlendikleri yerel giderleri, yerel para birimi üzerinden veya ulusal döviz mevzuatına uygun olmak kaydıyla serbestçe çevrilebilir bir para birimi üzerinden ödeme hakkına sahip olacaklardır.

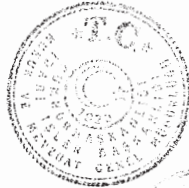
MADDE 12
SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli kılınan ve hâlihazırda yürürlükte olan uçuş elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, söz konusu sertifikaların veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha yüksek seviyede olması halinde, mutabık kalınan hizmetlerin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınacaktır. Ancak Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça veya başka bir Devlet tarafından tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarını ve lisansları tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.
2. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayolu şirketine ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve yukarıda (1.) fıkrada atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla havacılık otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilecektir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (Yetkilendirmenin İptali veya Askıya Alınması) uygulanmasına gerekçe oluşturacaktır.

MADDE 13
HAVACILIK EMNİYETİ

1. Akit Taraflardan herhangi biri, diğer Akit Tarafça havacılık tesislerine ve hizmetlerine, mürettebata, hava aracına veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak herhangi bir zamanda istişarelerde bulunmayı talep etme hakkına sahip olacaktır. Bu istişareler, talep tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.
2. Bu istişareleri müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın işbu Maddenin (1.) fıkrasında belirtilen hususlara ilişkin emniyet standartlarını en azından ilgili tarihte Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve asgari ICAO standartlarına uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer akit Tarafa bildirecek ve diğer Akit Taraf da müştereken belirlenen süre içerisinde gereken düzeltici önlemleri alacaktır. Diğer Akit Tarafın belirlenenden daha uzun bir süre içerisinde gerekli düzeltici önlemleri almaması, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (Yetkilendirmenin İptali, Askıya Alınması veya Sınırlandırılması) uygulanmasına temel teşkil edecektir.

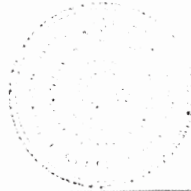
3. Sözleşmenin 16. Maddesinde öngörülen yükümlülükler bakımaksızın, bir Akit Tarafın havayolu şirketi tarafından veya bu havayolu şirketi adına diğer Akit Taraf Devletin ülkesine inecek veya ülkesinden kalkacak şekilde gerçekleştirilen uçuşlarda işletilen bir hava aracının diğer Akit Taraf Devletin ülkesinde bulunduğu sırada, olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla denetime (işbu Maddede "rampa denetimi" olarak adlandırılacaktır) tabi tutulabileceği konusunda mutabık kalınmıştır. Bu denetim hava aracının içinde veya çevresinde, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından yapılacaktır. Ancak, Sözleşmenin 33. Maddesinde sözü edilen yükümlülükler uygun olarak, söz konusu denetimin amacı, Sözleşme temelinde oluşturulan yürürlükteki normlara uygun olarak hava aracının ve mürettebat belgelerinin geçerliliği ile hava araç ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek olacaktır.
4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:
- a. bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması, veya,
 - b. Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanmadığı ve uygulanmadığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde
- denetimi icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifikası ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.
5. Yukarıda yer alan (3.) fıkraya uyarınca bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından işletilen hava aracına rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolu şirketinin temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf yukarıda yer alan (4.) fıkrafta belirtilen ciddi kaygıların oluştuğu sonucuna varabilecek ve söz konusu fıkrafta belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.

6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir rampa denetimi sonucunda, bir rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, istişareler sonrasında ya da sair nedenlerle, havayolu şirketi tarafından gerçekleştirilen operasyonların emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafın havayolu şirketinin işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olacaktır.
7. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Madde'nin (2.) veya (6.) fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilecektir.

MADDE 14 HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan hak ve yükümlülükleri doğrultusunda, sivil havacılık güvenliğinin yasa dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlara ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin Sözleşme, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşme, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Sözleşme ve 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Protokol, 1 Mart 1991'de Montreal'de düzenlenen Plastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesi veya Akit Tarafların taraf oldukları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer tüm sözleşmelerin hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.
2. Akit Taraflar; sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı girişilebilecek diğer yasa dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer tehditleri bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, ICAO tarafından tesis edilen ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen tüm havacılık güvenliği standartlarına ve tavsiye edilen uygulamalara uygun olarak hareket edeceklerdir. Akit Taraflar, kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgâhı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havalimanı işletmecilerinin Akit Tarafları bağlayan bu tür havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır. Bu bağlamda her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ile yukarıda belirtilen Ek'lerdeki havacılık güvenlik standartları arasındaki farklılıkları bildirmelidir. Her bir Akit Taraf diğer Akit Taraftan herhangi bir zamanda bu Anlaşmanın 24. Maddesinin (İstisnalar ve Değişiklikler) (2.) paragrafına göre ele alınmak üzere, bu tip farklılıkları diğer Akit Tarafla görüşmek için acil istişare talebinde bulunabilir.
4. Akit Taraflar söz konusu hava aracı işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu devletin ülkesinden çıkış için veya bu devletin ülkesinde kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafa, yukarıda yer alan (3.) fıkrada atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkelerinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, bagajların, kargonun ve ikmal malzemelerinin yükleme ve boşaltma sırasında ve öncesinde kontrol edilmesi amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul ölçülerde özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.
5. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya bu hava aracının, hava aracının yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının veya hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidin insan hayatı konusunda riski asgariye indirmek suretiyle hızlı ve emniyetli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.
6. Her bir Akit Taraf, kalkışı insan hayatını korumak için zaruri olmadıkça, yasadışı yollarla ele geçirilmiş veya diğer yasadışı müdahale eylemlerine maruz kalmış ve kendi ülkesine iniş yapmış olan bir hava aracının, yerde kalmasını sağlamak üzere pratikte mümkün olan gerekli önlemleri alacaktır. Mümkün olduğu durumlarda bu tip önlemler karşılıklı istişarelere dayanılarak alınacaktır.

MADDE 15 SEYAHAT BELGELERİNİN GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraf, pasaportlarının ve diğer seyahat belgelerinin güvenliğini sağlayacak önlemler almayı kabul etmektedirler.
2. Bu bağlamda, her bir Akit Taraf, bu Akit Tarafa veya onun adına düzenlenen pasaportların ve diğer seyahat belgelerinin ve kimlik belgelerinin yasalara uygun biçimde oluşturulması, düzenlenmesi, onaylanması ve kullanılması amacı ile gerekli kontrol mekanizmalarını oluşturmayı ve uygulamayı kabul etmektedir.

3. Her bir Akit Taraf ayrıca kendileri tarafından düzenlenen seyahat ve kimlik belgelerinin rahatlıkla suiistimal edilemeyecek ve rahatlıkla yasadışı şekilde değiştirilemeyecek, kopyalanamayacak veya düzenlenemeyecek nitelikte olmasını temin edecek prosedürler koymayı ve geliştirmeyi kabul eder.
4. Yukarıda belirtilen amaca istinaden, her bir Akit Taraf, pasaportlarını ve diğer seyahat belgelerini ICAO Doküman 9303 (Makine Tarafından Okunabilir Seyahat Belgeleri: Bölüm 1- Makine Tarafından Okunabilir Pasaportlar, Bölüm 2- Makine Tarafından Okunabilir Vizeler, ve/veya Bölüm 3- Makine Tarafından Okunabilir Ebat 1 ve Ebat 2 Resmi Seyahat Belgeleri) doğrultusunda düzenleyecektir.
5. Her bir Akit Taraf, düzmece veya sahte seyahat belgelerine ilişkin operasyonel bilgi alışverişinde bulunmayı ve seyahat belgelerinde sahteciliği, düzmece veya sahte seyahat belgelerinin kullanımını, geçerli seyahat belgelerinin sahtekârlarca kullanımını, hak sahipleri tarafından gerçek seyahat belgelerinin bir suçun işlenmesi sırasında kötüye kullanımını, süresi dolmuş veya iptal edilmiş seyahat belgelerinin kullanımını ve sahtecilikle ele geçirilmiş seyahat belgelerinin kullanımını içeren seyahat belgesi dolandırıcılığına karşı mücadeleyi güçlendirmek amacı ile diğer Akit Tarafla işbirliği yapmayı kabul etmektedir.

MADDE 16

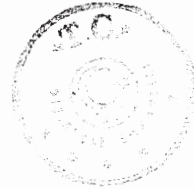
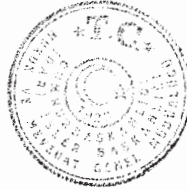
BİLGİSAYARLI REZERVASYON SİSTEMLERİ (CRS)

Her bir Akit Taraf kendi ülkesi içindeki Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri'nin Düzenlenmesi ve İşletilmesi için ICAO Yönetmelik Kurallarını uygulayacaktır.

MADDE 17

SİGARA YASAĞI

1. Her bir Akit Taraf, Akit Tarafların ülkeleri arasında kendi havayollarınca işletilen ve yolcu taşıyan tüm uçuşlarda sigara içilmesini yasaklayacak veya kendi havayollarının yasaklamasını sağlayacaktır. Bu yasak, hava aracının tüm bölümlerinde uygulanacak ve yolcular uçağa alınmaya başladığı andan, yolcuların uçaktan indirilmesinin tamamlandığı ana kadar geçerli olacaktır.
2. Her bir Akit Taraf, kendi havayollarının, yolcularının ve mürettebatının bu Anlaşmanın hükümlerine uymasını sağlamak amacı ile bu kurallara uyulmaması durumunda gerekli cezaların uygulanması da dâhil olmak üzere makul gördüğü tüm önlemleri alacaktır.

MADDE 18
ÇEVRENİN KORUNMASI

Akit Taraflar, havacılığın sürdürülebilir gelişimini teşvik ederek çevrenin korunması ihtiyacını desteklerler. Akit Taraflar, ilgili ülkeleri arasındaki operasyonlara ilişkin ICAO Standartlarına ve Sözleşme Ekinin Tavsiye Edilen Uygulamalarına (SARP) ve çevrenin korunmasına ilişkin mevcut ICAO politikasına ve kılavuzuna uymayı kabul etmektedirler.

MADDE 19
CHARTER/TARİFESİZ UÇUŞLARA UYGULANABİLİRLİK

1. Bu Anlaşmanın 23. Maddesi (Yasa ve Yönetmeliklerin Uygulanması), 13. Maddesi (Havacılık Emniyeti), 12. Maddesi (Sertifika ve Lisansların Karşılıklı Tanınması), 14. Maddesi (Havacılık Güvenliği), 7. Maddesi (Vergiler, Gümrük Harçları ve Diğer Ücretler), 22. Maddesi (İstatistikler), 9. Maddesi (Kullanıcı Ücretleri), 10. Maddesi (Yerel Hizmetlere Erişim ve Yabancı Personel), 11. Maddesi (Döviz Dönüşümü ve Kazançların Transferi) ve 24. Maddesinde (İstisnalar ve Değişiklikler) belirtilen hükümler, bir Akit Tarafın hava taşıyıcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak olan charter ve diğer tarifesiz uçuşlara ve bu uçuşları gerçekleştiren hava taşıyıcılarına da uygulanacaktır.
2. İşbu Maddenin (1.) fıkrasındaki hükümler, charter veya tarifesiz uçuşların onaylanmasını veya bu operasyonların organizasyonlarında yer alan hava taşıyıcılarının veya diğer tarafların sevk ve idaresini düzenleyen ulusal yasa ve yönetmelikleri etkilemeyecektir.

MADDE 20
KİRALAMA

1. Her bir Akit Taraf, işbu Anlaşma kapsamındaki hizmetler için kiralanana ve işbu Anlaşma'nın 13. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 14. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara uygun olmayan hava araçlarının kullanımını önleyecektir.
2. Yukarıdaki 1. fıkraya tabi olmak kaydıyla, her bir Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketleri, kiraya veren havayolu şirketinin sahip olmadığı trafik haklarını kullanmasına yol açmaması koşuluyla, diğer havayolu şirketleri de dahil olmak üzere herhangi bir firmadan kiralanmış olan hava aracını kullanabilecektir.

MADDE 21
UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI

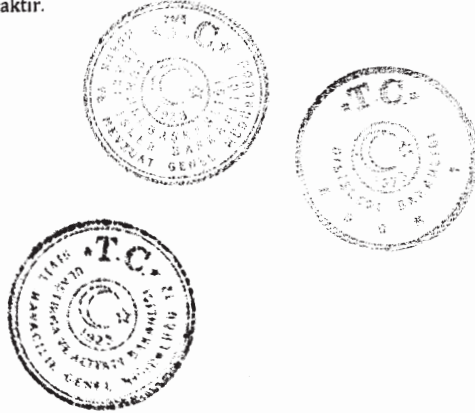
1. Her bir Akit Tarafta tayin edilen havayolu şirketleri, planladıkları uçuş programlarını, her bir tarife dönemi için (yaz ve kış) belirlenen hizmetlerin başlamasından en az otuz (30) gün önce diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine onay için sunacaktır.
2. Bir Akit Tarafta tayin edilen havayolu şirketi, onaylanmış uçuş programı dışında mutabık kalınan hizmetler doğrultusunda düzenlemek istediği ek uçuşlar için diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden önceden izin talep etmelidir. Bu tür talepler Akit Tarafların ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun şekilde sunulacaktır. Uçuş programları üzerinde yapılacak herhangi bir değişiklikte de aynı usul uygulanacaktır.

MADDE 22
İSTATİSTİKLER

Akit Tarafların havacılık otoriteleri, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine, birinci Akit Tarafta tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından mutabık kalınan hizmetlerde sunulan kapasitenin değerlendirilmesi amacıyla makul ölçülerde gerekli olabilecek periyodik istatistik raporlar veya sair istatistik raporlar sunacaklardır. Bu raporlar söz konusu havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşınmış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 23
ULUSAL YASALARIN VE YÖNETMELİKLERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın, uluslararası hava hizmetinde bulunan bir hava aracının, ülkesine girişi, kalışı ve çıkışı veya bu hava aracının işletilmesi ve seyrüseferi veya bu hava aracının bu ülke üzerindeki uçuşlarıyla ilgili yasa ve yönetmelikleri, diğer Akit Tarafta tayin edilen havayolu şirketinin hava araçlarının ilk Akit Tarafın ülkesine girişi kalışı ve çıkışında da uygulanacaktır.
2. Bir Akit Tarafın yolcu, mürettebat, bagaj veya posta da dâhil olmak üzere kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili giriş, çıkış, gümrükleme, göç, havacılık güvenliği, pasaport, döviz, sağlık ve karantina gibi formaliteleri düzenleyen yasalarına ve düzenlemelerine, söz konusu ülke sınırları dahilinde bulundukları süre zarfında, diğer Akit Tarafta tayin edilen havayolunun hava araçları tarafından taşınan yolcu, mürettebat, bagaj, kargo veya posta tarafından veya onlar adına uyulacaktır.

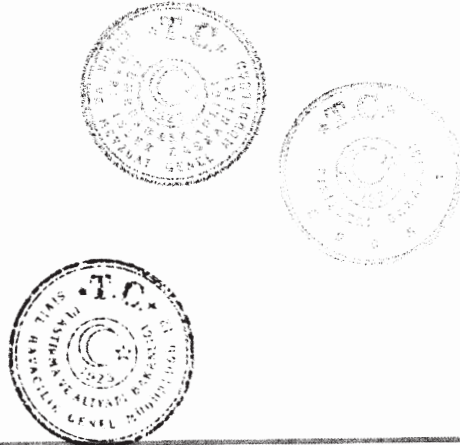
3. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın talebi üzerine işbu Anlaşmada belirtilen ilgili yasa, düzenleme ve prosedürlerin suretlerini karşı tarafa sunacaktır.

MADDE 24 **İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER**

1. Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri, yakın işbirliği anlayışı içinde, zaman zaman işbu Anlaşmanın ve Eklerinin uygulanması, yorumlanması, tatbiki veya gerekli değişikliklerin yapılması konusunda birbirleriyle istişareler yürüteceklerdir.
2. Bir Akit Tarafın işbu Anlaşma veya Ekleri üzerinde değişiklik yapmak amacıyla istişarede bulunmayı talep etmesi durumunda, Akit Taraflarca aksi yönde bir karar alınmadığı müddetçe bu istişareler Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafa yazılı olarak yapılan talebi tebellüğ ettiği tarihten itibaren en kısa sürede ve her hâl ve kârda en geç altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.
3. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapılmasını talep etmesi halinde, söz konusu değişiklik Akit Tarafların anayasal prosedürlerinin tamamlandığını bildirmelerinden sonra yürürlüğe girecektir.
4. Ek'ler üzerindeki değişiklikler Akit Tarafların havacılık otoritelerinin kendi aralarında doğrudan anlaşmasıyla da yapılabilecektir. Değişiklikler geçici olarak karşılıklı mutabakata varıldığı tarihten itibaren uygulanmaya başlanacak ve diplomatik nota teatisi ile teyit edilmesinden sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 25 **İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlık çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle uyuşmazlıklarını her iki Akit Taraf Devletin havacılık otoriteleri arasında müzakere yoluyla çözmeye çaba göstereceklerdir.

2. Söz konusu Havacılık Otoritelerinin müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.
3. Akit Tarafların, yukarıda yer alan (1.) ve (2.) fıkraların hükümleri doğrultusunda bir çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflardan herhangi biri söz konusu uyuşmazlığı, ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun bir şekilde, birer üyesi her bir Akit Tarafça belirlenecek, üçüncü üyesi ise Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmamak ve hakemlerin belirlendiği tarih itibarıyla her iki Akit Tarafın da diplomatik ilişkide olduğu bir Devletin vatandaşı olmak kaydıyla, bu iki hakem tarafından seçilecek, üç hakemden oluşan bir hakem heyetine sunabilecektir.

Taraflar, uyuşmazlığın tahkime götürüleceğine dair bildirimini taahhütlü posta ile tebellüğ ettikleri tarihi izleyen altmış (60) gün içinde aday gösterecekleri hakemi belirleyeceklerdir. Hakem heyeti başkanı olarak görev yapacak olan üçüncü hakem Akit Tarafların hakemlerini belirledikleri tarihten itibaren altmış (60) gün içinde tayin edilecektir.

Akit Taraflardan herhangi birinin belirlenen süre içinde aday göstereceği hakemi belirleyememesi veya seçilen hakemlerin hakem heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin belirlenmesine öngörülen sürede karar verememeleri halinde, duruma bağlı olarak, her bir Akit Taraf ICAO Konsey Başkanından üçüncü hakemi veya bir hakem tayin etmemiş olan Tarafın hakemini belirlemesini talep edebilecektir.

4. Akit Tarafların vatandaşı olmamak kaydıyla ICAO Konseyi Başkan Yardımcısı veya kıdemli bir üyesi, duruma bağlı olarak, ICAO Başkanının yokluğunda veya yetersizliği durumunda Başkanın tahkim süreci ile ilgili olarak işbu Maddenin (3.) fıkrasında belirtilen sorumluluklarını üstlenecektir.
5. Hakem Heyeti, usullerini ve tahkim işleminin yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi olmak kaydıyla belirleyecektir.
6. Hakem Heyetinin kararları aralarında uyuşmazlık bulunan Akit Taraflar açısından nihai ve bağlayıcı nitelik taşıyacaktır.
7. Akit Taraflardan herhangi birinin veya Akit Taraflardan herhangi biri tarafından tayin edilen havayolu şirketinin işbu Maddenin (2.) fıkrası uyarınca verilen karara uymaması durumunda, diğer Akit Taraf, temerrüde düşen Akit Tarafa işbu Anlaşma uyarınca sağlanan hakları veya ayrıcalıkları sınırlandırabilecek, askıya alabilecek veya iptal edebilecektir.
8. Her bir Akit Taraf kendi hakeminin masraflarını karşılayacaktır. İşbu Maddenin (3.) fıkrası uyarınca, üçüncü hakemin ya da temerrüde düşen Tarafça bildirilmeyen hakemin atanmasında ICAO'nun yapacağı her türlü masraflar da dâhil olmak üzere, hakem heyeti başkanı olarak görev yapacak üçüncü hakemin ücretleri ve masrafları Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

9. Tahkime başvurulmasından itibaren hakem heyeti kararını açıklayana dek, Akit Taraflar fesih hali dışında, verilen nihai karar doğrultusunda yapılabilecek düzeltmelere hâlel getirmeksizin, işbu Anlaşmadan doğan tüm yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edeceklerdir.

MADDE 26
TESCİL

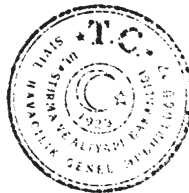
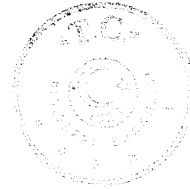
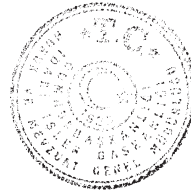
İşbu Anlaşma, Ekleri ve bunlarda yapılacak tüm değişiklikler ICAO nezdinde tescil edilecektir.

MADDE 27
ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR

Her iki Akit Tarafın da hava ulaştırmasına dair çok taraflı bir sözleşme veya anlaşmaya taraf olmaları halinde, işbu Anlaşma söz konusu sözleşme veya anlaşmanın hükümlerine uyum sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 28
BAŞLIKLAR

Madde başlıkları işbu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık sağlamaları amacı ile konulmuştur ve hiçbir surette işbu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmemekte, kısıtlamamakta veya tanımlamamaktadır.

MADDE 29
GEÇERLİLİK ve SONA ERME

İşbu Anlaşma süresiz olarak imzalanmıştır.

Akit Taraflar her an diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmayı feshetmek istediklerini bildirebileceklerdir ve bu bildirim eş zamanlı olarak ICAO'ya da ulaştırılacaktır.

Bu durumda, fesih bildirimi karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, işbu Anlaşma, fesih bildiriminin diğer Akit Tarafa tebellüğ edildiği tarihten on iki (12) ay sonra sona erecektir. Diğer Akit Tarafın bildirimi tebellüğ ettiğini teyit etmemesi durumunda, bu bildirimin, ICAO'nun bildirimi tebellüğ ettiği tarihten on dört (14) iş günü sonra tebellüğ edilmiş olduğu kabul edilecektir.

MADDE 30
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ve yürürlüğe konulmasına ilişkin yasal gerekliliklerini yerine getirdiklerini karşılıklı olarak birbirlerine bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış taraflar otuz (30) Madde ve iki (2) Ekten oluşan işbu Anlaşmayı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere İstanbul'da 2018 yılının Kasım ayının 19. gününde Türkçe ve İngilizce dillerinde çift nüsha halinde düzenlenmiştir. Herhangi bir uygulama veya yorumlama farklılığının oluşması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Mehmet Cahit TURHAN

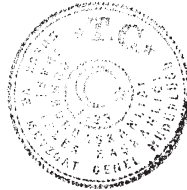
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

LESOTHO KRALLIĞI HÜKÜMETİ ADINA

Lesego MAKGOTHI

Dışişleri ve Uluslararası İlişkiler Bakanı

EK I
HAT ÇİZELGESİ

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu şirketleri her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olacaktır:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	İleri Noktalar
Türkiye'deki noktalar	Herhangi bir nokta (*)	Maseru ve bilahare belirlenecek bir nokta..	Herhangi bir nokta (*)

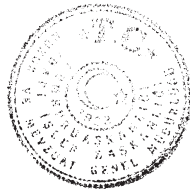
2. Lesotho Krallığı tarafından tayin edilen havayolu şirketleri her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olacaktır:

Hareket Noktası	Ara Noktalar	Varış Noktası	İleri Noktalar
Lesotho'daki noktalar	Herhangi bir nokta (*)	Bilahare belirlenecek iki nokta	Herhangi bir nokta (*)

Notlar:

(*) Yukarıdaki hatlar arasındaki ara noktalar ve ileri noktalar ile tayin edilen havayollarınca bu noktalar arasında kullanılacak 5. trafik hakları her iki Akit Tarafın havacılık otoriteleri arasında müştereken belirlenecektir.

(*) İlgili güzergâhtaki hizmetlerin başlangıç ve bitiş noktasının, havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın ülkesi içinde bulunması koşuluyla, tayin edilmiş havayolu şirketi, tamamen kendi takdirinde olmak kaydıyla, herhangi bir uçuşta ya da hiç bir uçuşta ara noktaları ve ileri noktaları kullanmayabilecektir.

EK II
KOD PAYLAŞIMI

Her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi (şirketleri),

- a) aynı Akit Tarafın havayolu şirketleri;
- b) diğer Akit Tarafın havayolu şirketleri;
- c) üçüncü bir ülkenin havayolu şirketleri;

ile, söz konusu tüm havayolu şirketlerinin uygun hat ve trafik haklarına sahip olmaları ve satılan her bilet için, alıcıyı satış noktasında hizmetin hangi kısmında hangi havayolu şirketinin görev yapacağı konusunda bilgilendirmeleri koşuluyla, bloke yer angajmanı, kod paylaşımı veya diğer ticari uygulamalar gibi pazarlama uygulamalarına katılabilecektir.

Üçüncü Taraf Kod Paylaşımı düzenlemeleri için, bu düzenlemeler içinde yer alan tüm havayolu şirketleri her iki Akit Tarafın havacılık otoritelerinin onayına tabi olacaktır. Üçüncü bir ülkeye veya üçüncü bir ülkeden gerçekleştirilecek hizmetlere ilişkin olarak, ilgili Üçüncü Tarafın, diğer Akit Tarafın havayolu şirketleri ile diğer havayolu şirketleri arasında bu tür düzenlemeler yapılmasına izin vermediği durumlarda ilgili Akit Tarafın havacılık otoriteleri bu tür düzenlemeleri kabul etmeme hakkına sahiptir.

Kod Paylaşımı hizmetlerinin pazarlamacı havayolu şirketinin frekans hakkından sayılmayacağı hususu her iki Akit Tarafın ortak anlayışdır.

TBMM Basımevi - 2023